ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىغا دائىر ئىككى مەسىلە

(سەيدۇللا سەيپۇللايوۋ)

تورغا يوللىغۇچى : ئورخۇن ئۇيغۇر تارىخى تور بېتىدىن Ertoghrul ئەپەندى

مۇشۇ ئەسىرنىڭ 30-يىللىرىنىڭ بېشىدا قارا نىيەت شېڭ شىسەي شىنجاڭدا ھاكىمىيەت بېشىغا چىققاندىن كېيىن ،ئۆز ھاكىمىيىتىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ،بىر مەزگىل «ماركسىزىم-لېنىنىزىم ئۆگەنگەن»،«كوممۇنىزىمنى خالايدىغان» قىياپەتكە كىرىۋالغان بولسىمۇ ،كېيىن ئۆزىنىڭ ئەسلى قىياپىتىنى ئاشكارلاپ ،شىنجاڭدا ئۆزى گۇمانلىق دەپ قارىغان يۇرت مۆتىۋەرلىرى ،بايلار ،دىنىي زاتلار ،دېمكۇراتتىك زاتلارنى ھەدەپ قامىدى ،بولۇپمۇ گىتلېر گېرمانىيىسى سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىغا ھۇجۇم قىلغاندىن كېيىن ،كوممۇنىستلار ،زىيالىلار ھەتتا ئوقۇغۇچىلارغا كەڭ كىكلەملىك زىيانكەشلىك قىلدى .بەزى ماتېرىياللاردا كۆرسىتىلىشىچە ،ئەينى ۋاقىتتا تۆت مىليون نوپۇسى بار شىنجاڭدا شېڭ شىسەي ھۆكۈمرانلىق قىلغان مەزگىلدە قامالغان ۋەئۆلتۈرۈلگەن ئادەم 100مىڭغا يەتكەن .شېڭ شىسەي ۋە گومىنداڭنىڭ چېكىدىن ئاشقان سىياسى زۇلۇمى ،خەلق ئۈستىدىكى ھەر خىل چىدىغۇسىز ئالۋان- سېلىق،پۇل پاخاللىقى ،مال باھاسىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشى خەلقنىڭ ئىستىبدات ھاكىمىيەتكە نارازىلىق ئوتنى تۇتاشتۇردى .شۇنىڭ بىلەن شىنجاڭنىڭ جاي-جايلىرىدا كەينى -كەينىدىن ئىنقىلابىي ھەركەتلەر پارتلاپ چىقتى.جۈملىدىن ئىلى ۋىلايىتىنىڭ نىلقا ناھىيىسىدىن باشلىنىڭ ،ئىلى ،ئالتاي ،تارباغاتاي ۋىلايەتلىرىگىچە كېڭەيگەن ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابى شىنجاڭ تارىخىدا بولۇپ ئۆتكەن ئىنقىلابىي ھەركەتلەر ئىچىدە پىلانلىق ۋە تەشكىللىك قوزغالغان ،داۋام قىلغان ۋاقتى ئۇزۇن ،تارىخي ئەھمىيتى چوڭ بولغان ئىنقىلاب ھىسابلىنىدۇ .

تۆۋەندە مەن ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىغا دائىر ئىككى مەسىلە ،يەنى ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ باشلىنىشى ۋە تېنچلىق بېتىمىنىڭ ئىمزالىنىشىدىكى سەۋەبلەر ئۈستىدە توختىلىپ ئۆتىمەن.

1.ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ باشلىنىشى

شېڭ شىسەي سىياستىنى ئۆزگەرتىپ،گومىنداڭنىڭ قوينىغا ئۆزىنى ئاتقاندىن كېيىن ،خەلقنىڭ گومىنداڭ ھاكىمىيىتىگە بولغان نارازىلىقى،قارشىلىقى تېخىمۇ كۈچىيىشكە باشلىدى. شىنجاڭنىڭ جاي-جايلىرىدىكى بىر قىسىم ياشلار ھەرخىل يوللار بىلەن سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىغا بېرىپ پاناھلانماقتا ئىدى . بۇ ياشلار سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىغا بارغاندىن كېيىن بىر نەچچە يەردە گۇرۇپپا تەشكىللەپ ، شىنجاڭنى قايتىپ گومىنداڭغا قارشى ئىنقىلابىي ھەركەت ئېلىپ بېرىش كويىدا بولدى .ئەنە شۇ گۇرۇپپىلاردىن بىرى قازاقىستاندا تەشكىللىنىپ ،سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ھەرخىل ياردىمى بىلەن

ئېلكتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى -----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

1944-يىلى 8-ئاينىڭ ئوتتۇرلىرىدا ئالمائاتادىن ئىلى ۋىلايىتىنىڭ جۇغراپىيە ،ستراتېگىيە ۋە باشقا جەھەتلەردە مۇۋاپىق بولغان نىلقا ناھىيىسىگە ئاتلاندى .

شىنجاڭدا شېڭ شىسەي ،گومىنداڭغا قارشى ئىنقىلابىي ھەركەت ئەسلىدە 1943-يىلى يازنىڭ بېشىدا قەشقەر ،ئىلى ،تارباغاتاي تەرەپلەردە باشلىنىشى پىلانلانغانىدى.ئەمما ئىچكى جەھەتتە جاسۇسلارنىڭ چىقىشى ئارقىسىدا ،ئىشلار ئوڭۇشلۇق بولمىغان ، شۇنىڭ بىلەن 1943-يىلى 8-ئايدا ئىش باشلاش توغرىسىدا ئويلىشىلغان بولسىمۇ يەنىلا ئىمكانىيەت بولماي ،رەسمىي ئىنقىلابىي ھەركەت 1944-يىلى 8-ئايغا سۈرۈلگەن .ئالتاي تەرەپتە بولسا ،1940-يىلى 2-ئايدا شېڭ شىسەيگە قارشى ئىرىسقان ،ئېشمقانلار باشلىغان بىر قوراللىق گۇرۇھ بۇلۇپ، بۇ گۇرۇھ بىر توزۇپ ،بىر يىغىلىپ كەلگەنىدى .1943-يىلغا كەلگەندە ،شۇ گۇرۇھنىڭ داۋامى ھېسابىدا ئوسمان ئىسلام باشچىلىقىدىكى بىر قوراللىق گۇرۇھ پائالىيەت ئېلىپ باردى.1943-يىلى كۈزدىن باشلاپ سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ كېلىشىم بويىچە(موڭغۇلىيە خەلق جۇمھۇرىيىتى ئارقىلىق)بەرگەن ياردىمى بىلەن ئالتايدا ئوسمان ئىسلامنىڭ قوراللىق ھەركىتى كۆرۈلدى.جەنۇبىي شىنجاڭدا بولسا ،تاشقورغاندا ئارىلاپ ئوق ئاۋازلىرى ئاڭلىنىپ تۇراتتى . گومىنداڭ ھۆكۈمىتى شۇنىڭ بىلەن دىققىتىنى ئالتاي،تاشقورغان تەرەپلەرگە قارىتىشقا مەجبۇر بولدى . ئەنە شۇنداق ۋەزىيەتتە شىنجاڭدا شېڭ شىسەيگە ،گومىنداڭغا قارشى كەڭ كۆلەملىك قوراللىق ئىنقىلابىي ھەركەت ئىلى ۋىلايىتىدىن باشلاندى.

يۇقۇردا ئېيتىلغان قازاقىستاندا تەشكىللىنىپ نىلقىغا ئاتلانغان گۇرۇپپىدا پاتىخ مۇسلىموۋ باشلىق يەتتە كىشى بار ئىدى .بۇلار :پاتىخ مۇسلىموۋ(گۇرۇپپا باشلىقى)،خەمىت مۇسلىموۋ،رەپىق بايچۇرىن، قۇربان بۇرھانىدىنوۋ،ئوسمان ئىبرامىموۋ، نۇر ئوبۇلوۋ ، ھوشۇر مامۇتوۋ.بۇلارنىڭ ئىچىدە پاتىخ موسلىموۋتىن باشقىلىرى 20نەچچە ياشلىق ياشلار بۇلۇپ ، پاتىخ ئۇلاردىن ئون نەچچە ياش چوڭ ئىدى .پاتىخ موسلىموۋ ئەسلىدە نىلقا ناھىيىلىك يەرلىك مەھسۇلاتلار شىركىتىدە مۇئاۋىن جىڭلى ئىدى .قۇربان بۇرھانىدىنوۋ ئۈرۈمچىدىكى ھەربىي مەكتەپتە ئوقۇغان .خەمىت مۇسلىموۋ پاتىخنىڭ ئاكىسىنىڭ ئوغلى ،رەپىق بايچۇرىن پاتىخنىڭ ھەدىسىنىڭ ئوغلى ئىدى. ئوسمان ئىبراھىموۋ ،نۇر ئوبۇلوۋ ،ھوشۇر مامۇتوۋلار بولسا غۇلجا ئايرودرومىدىكى گومىنداڭنىڭ ئۇچقۇچى تەييارلاش مەكتىپىدە ئىشلەۋاتقان سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ ھويلا ئىشچىلىرى ئىدى . بۇلاردىن خەمىت مۇسلىموۋ نىلقا ساقچى ئىدارىسىنى ئېلىش جېڭىدە قەھرىمانلارچە قۇربان بولدى .ئوسمان ئىبراھىموۋ كېيىن قۇربان بولدى . باشقىلىرى 50-،60-يىللاردا سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىغا چىقىپ كەتتى.

پاتىخ مۇسلىموۋنىڭ قوراللىق گۇرۇپپىسى نىلقا تەرەپكە كېتىۋاتقاندا يولدا ئاۋارىچىلىككە يولۇقۇپ ،چېچىلىپ كەتكەن بولسىمۇ ، ئالتە كىشى ئۆز ۋاقتىدا نىشانغا يېتىۋالدى. بىر كىشى ئېزىپ

كېتىپ، ئون نەچچە كۈندىن كېيىن نىلقىغا يېتىپ باردى. بۇ قوراللىق گۇرۇپپا نىلقا ناھىيىسىنىڭ شىمالىدىكى شەرقتىن غەربكە سوزۇلغان كۆك قامىر تېغىنىڭ كۈنگەي تەرىپىدىكى تۈزلەڭلىككە جايلاشقان ئولاستاي قىشلىقىغا بېرىپ، ئەكبەر، سېيىت، غېنى، ئەۋان شۇتوۋ، مولداجان، ناۋان قاتارلىق ئەزىمەتلەر بىلەن بىرلىشىپ، قوراللىق كۈرەشنى باشلىدى. ئۇلار ھەركەت باشلاشتىن ئىلگىرى ئولاستاي ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى قىشلاقلاردا ئاممىغا تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنى قوراللىق قوزغىلاڭ كۆتۈرۈشكە تەشكىللىدى. نىلقا پارتىزانلىرىغا پاتىخ مۇسلىموۋ، ئەكبەر، غېنىلار باشچىلىق قىلدى. ئىنقىلابىي ھەركەتنىڭ باشلانغانلىقىنى بىلگەن گومىنداڭ تەرەپ ئۇلارنى تۇتۇش ئۈچۈن ئولاستايغا 30 ئەسكەر ئەۋەتتى. 1944-يىلى 10-ئاينىڭ 10-كۈنى (روزى ھېيت نامىزى كۈنى) پارتىزانلار تۇنجى قېتىم گومىنداڭ ئەسكەرلىرىگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنى تارمار قىلدى. بۇ جەڭدىن كېيىن خەلقنىڭ قوراللىق كۈرەش قىزغىنلىقى تېخىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئىككىنچى قېتىملىق ئاساسلىق جەڭ نىلقا ناھىيە بازىرىغا ھوجۇم قىلىش جېڭى بولدى. بۇ جەڭگە 500 گە يېقىن ئاتلىق پارتىزان قاتناشتى. پارتىزانلار 10-ئاينىڭ 23-كۈنى نىلقا ناھىيە بازىرىنى ئازاد قىلدى. گومىنداڭ دائىرىلىرى چۆچۈپ كېتىپ، غۇلجىدىكى ھەربىي كۈچلىرىنى كۆپلەپ يۆتكەپ، ئارقا-ئارقىدىن نىلقىغا ئەۋەتىپ، نىلقا ناھىيىسىگە تۆت تەرەپتىن ھوجۇم باشلىدى. نىلقا ناھىيە بازىرىنى تارتىۋالدى. ئەنە شۇنداق جىددىي جەڭ بولىۋاتقان كۈنلەردە غۇلجىدىن ئادەم كېلىپ 11-ئاينىڭ 6-كۈنى غۇلجىغا بېرىپ، 11-ئاينىڭ 7-كۈنى شەھەرگە ھۇجۇم قىلىشنى ئۇقتۇردى. شۇ كۈنى 1000 دىن ئارتۇق ئاتلىق پارتىزان (350 چە ھەرخىل قورال-ياراغ بار) مازاردىكى گومىنداڭ قىسىملىرىنى ئوققا تۇتۇپ يول ئېچىپ، تار يولى بىلەن غۇلجىغا قاراپ ئاتلاندى. 11-ئاينىڭ 7-كۈنى شەرقتىن نىلقا پارتىزانلىرى، غەربتىن قورغاس پارتىزانلىرى غۇلجا شەھىرىدىكى قوزغىلاڭ تەييارلىقىنى كۆرۈپ قويغان خەلق ئاممىسى بىلەن بىرلىكتە ئۈچ كۈن جەڭ قىلىپ، غۇلجا شەھىرىنىڭ ئاساسىي قىسمىنى گومىنداڭدىن ئازاد قىلدى. غۇلجا شەھىرىدىكى ھەرەمباغ، ئايرودروملارغا قېچىپ كىرىۋالغان گومىنداڭ قوشۇنلىرى 1945-يىلى 1-ئاينىڭ 29-كۈنى ئاخىر تارمار بولۇپ، غۇلجا شەھىرى تولۇق ئازاد بولدى.

2. تىنچلىق بىتىمىنىڭ ئىمزالىنىشىدىكى سەۋەبلەر

نىلقا تاغلىرىدىن باشلانغان ئىنقىلاب ئىلى، تارباغاتاي، ئالتاي ۋىلايەتلىرىگە كېڭىيىپ، 1945-يىلى 9-ئاينىڭ 16-كۈنىگە كەلگەندە، بۇ ئۈچ ۋىلايەتنىڭ 27 ناھىيىسىدە گومىنداڭ ھاكىمىيىتى پۈتۈنلەي ئاغدۇرۇپ تاشلاندى. ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسى ماناس دەرياسى بويىغا

يېتىپ كەلگەندە ،بۇيرۇقتا بىنائەن ماناس دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىغىدا توختاپ قالدى .بۇنىڭ سەۋەبى ئۈچ ۋىلايەت تەرەپ بىلەن گومىنداڭ مەركىزىي ھۆكۈمىتى ئوتتۇرىسىدا تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزۈش مەسىلىسى ئوتتۇرىغا چىققان ئىدى .نىمە ئۈچۈن ئۈچ ۋىلايەت تەرەپ بىلەن گومىنداڭ ھۆكۈمىتى ئوتتۇرىسىدا 11ماددىلىق تىنچلىق بېتىمى ئىمزالاندى؟ ئەينى ۋاقىتتىمۇ بەزى كىشىلەر بۇنىڭغا ھەيران بولۇپ : «ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسى ماناس دەرياسى بويىغا كېلىپ ، ئۈرۈمچىگە يېقىنلاپ قالغان ،ئۇنىڭ ئۈستىگە ،ئاقسۇ ۋە تاشقورغاندىكى قورallىق كۈرەشلەر رەسمىي كېڭەيگەن ئەھۋالدا ،يەنە نىمە ئۈچۈن گومىنداڭ ھۆكۈمىتى بىلەن تىنچلىق بېتىمى تۈزۈلدۇ؟»دېيىشكەندى .ھەتتا ئارمىيە ئىچىدىكى «ماناس دەرياسى بويىغا كېلىپ قالغان ھۇجۇمنى داۋاملاشتۇرۇپ ،ئۈرۈمچىنى ئېلىش كېرەك » دېگەن تەلەپنى قويغان ئايرىم كىشىلەر «ھەربىي ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلدى » دەپ ئەيىبلەنگەن ئىدى .

«نىمە ئۈچۈن تىنچلىق بېتىمى ئىمزالاندى؟» دېگەن مەسىلە ئۈستىدە ئوخشاشمىغان كۆز قاراشلار ئەينى ۋاقىتتا مەۋجۇت بولۇپلا قالماستىن ،ھازىر ھەم بار. تۆۋەندە مەن بۇ ھەقتە توختىلىپ ،قاراشلىرىمنى ئېيتىپ ئۆتمەكچىمەن .

بىرىنچى، «ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسى ئۈرۈمچىگە ھۇجۇم قىلىپ غەلبە قازىنىشقا كۆزى يەتمىگەنلىكتىن ماناس دەرياسى بويىدا توختاپ ،تىنچلىق بېتىمى تۈزۈشكە مەجبۇر بولغان » دېگەن قاراش توغرىسىدا.مېنىڭچە بۇ قاراشنىڭ قىلچە ئاساسى يوق .ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسى ئۈچ ۋىلايەتنى ئازاد قىلىپ ماناس دەرياسى بويىغا كەلگەندە ،ماناس ناھىيىسىدىكى گومىنداڭ قوشۇنى بۇ ناھىينى تاشلاپ شەرق تەرەپكە چېكىنىشكە باشلىغان . ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسى ماناس دەرياسىدىن ئۆتمىگەنلىكتىن ،گومىنداڭ قوشۇنى ماناس ناھىيە بازىرىغا قايتىپ كېلىپ ئورۇنلاشقان . بۇ چاغدا گومىنداڭ نۇرغۇن ئەسكىرىي كۈچىدىن ئايرىلىپ ئاجىزلاپ قالغاچقا ،ئۈرۈمچىدىمۇ پۇت تىرەپ تۇرالمايدىغان ھالغا چۈشۈپ قالغان ئىدى .گومىنداڭنىڭ ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق 8-ئۇرۇش رايونىنىڭ قوماندانى جۇشاۋلياڭ چوڭچىڭغا قايتا-قايتا تېلېگرامما يوللاپ ،« ۋەزىيەت ئېغىر ،كەلگۈسىدە قانداق بولىدىغانلىقىنى مولچەرلەش تەس» دېگەن . ئۇ يەنە جاڭ جىجۇڭ ئۈرۈمچىگە ئەھۋال ئۇقۇشقىلى كەلگەندە ئۇنىڭغا شۇ چاغدا ئۈرۈمچىنى ساقلاۋاتقان گومىنداڭ قوشۇنىنىڭ ئاران ئالتە يىلكىلىك ئىكەنلىگىنى ئېيتقان .جاڭ جىجۇڭ دەرھال جياڭ جيېشىگە تېلېگرامما يوللاپ ،« بۇ يەرنىڭ ئەھۋالى ئىنتايىن جىددى ...غۇلجا قوشۇنلىرىنىڭ ئىلگىرلىشىنى توختىتىشتىن باشقا ئامال قالمىدى ،ئۈرۈمچىنى قوغداپ قېلىشقا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىدىغان ئاساسى يول ...ھازىر پەقەت دېپلوماتىيە يولى ئارقىلىق تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش ئىمكانىيىتىلا بار » دېگەن . دىمەك ،بۇ چاغ دەل ئۈچ ۋىلايەت مىللىي

ئېلكتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى -----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

ئارمىيىسى غەلىبە قىلىۋاتقان، گومىنداڭ قوشۇنلىرى مەغلۇبىيەتكە تەن بېرىۋاتقان ۋاقىت بولۇپ، بۇ ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسىنىڭ ئاجىز كېلىپ قېلىپ، بېتىم تۈزۈش يولىغا ماڭغانلىقىدىن دېرەك بەرمەيدۇ . ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسى ماناس دەرياسى بويىغا كېلىش ئالدىدا گومىنداڭنىڭ جىڭدىكى 7000كىشىلىك، شىخودىكى 4000كىشىلىك قوشۇنىنى بىت-چىت قىلغانىدى. مۇشۇنداق ئەھۋالدا ئۈچ ۋىلايەت تەرەپ گومىنداڭنىڭ ئۈرۈمچىدىكى ئالتە يىلك ئەسكىرىدىن قورقۇپ، تىنچلىق بېتىمى تۈزۈش يولىغا ماڭغان دېسە، تازىمۇ كۈلكىلىك گەپ ئەمەسمۇ؟

ئىككىنچى، تىنچلىق بېتىمىنىڭ ئىمزالىنىشى يالغۇز شىنجاڭدىكى يەككە -يىگانە مەسىلە دەپ قارىماي، ئۇنى شۇ چاغدىكى جۇڭگونىڭ ئىچكى ۋەزىيىتى ۋە دۇنيانىڭ ۋەزىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ قاراش كېرەك :(1)1944-يىلى شىنجاڭنىڭ بىر نەچچە يېرىدە گومىنداڭ ئەكسىيەتچىلىرىنىڭ ئېزىشىگە، زوراۋانلىقىغا قارشى قوراللىق كۆرەش باشلاندى .شۇ چاغدا غەربتە گىتلېر ئارمىيىسىنىڭ مەغلۇبىيىتى ئېنىق بولۇپ قالغان ئىدى . شەرقتە ياپون جاھانگىرلىكىنىڭ تەقدىرى ھالاكەتكە يۈزلەنگەنىدى. ئەنە شۇنداق تارىخ شارائىتتا، ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىي جۇڭگو خەلقىنىڭ ئازادلىق ئۇرۇشىغا ماسلىشىپ، ئامېرىكا جاھانگىرلىكىنى ئارقا تىرەك قىلغان گومىنداڭ ئەكسىيەتچى ھاكىمىيىتىگە زەربە بېرىپ، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئازادلىق ئۇرۇشىنىڭ غەلىبىسىنى بالدۇرراق قولغا كەلتۈرۈش بىلەن شىنجاڭ خەلقىنىمۇ ئازاد قىلىش مەقسىتىدە قوزغالدى .(2)1945-يىلى 5-ئايدا گىتلېر گېرمانىيىسى تارمار قىلىندى .1945-يىلى 8-ئايدا ياپون جاھانگىرلىكى شەرتسىز تەسلىم بولدى .شۇنىڭ بىلەن ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى ئاياغلاشتى .ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىدا بىر قانچە ئون دۆلەت، نەچچە مىليارد خەلق ئۇرۇشقا سۆرەپ كىرىلدى . بۇ ئۇرۇشتا 50نەچچە مىليون ئادەم ئۆلدى .شۇڭا دۇنيا خەلقى تىنچلىقنى، دېموكراتىيىنى ئارزۇ قىلاتتى.شۇنىڭ بىلەن ھەرقايسى ئەللەردە تىنچلىق سۆھبەتلىرى ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى . شۇ يىللاردا چاۋشيەن بىلەن ۋيېتنام جەنۇب ۋە شىمال دەپ ئىككىگە بۆلۈندى .گېرمانىيىمۇ «شەرقىي گېرمانىيە»،«غەربىي گېرمانىيە » دەپ ئىككىگە ئايرىلدى .(3)جۇڭگودا 1945-يىلى 8-ئايدا، رەئىس ماۋزېدۇڭ يەنئەندىن چوڭچىڭغا بېرىپ، جياڭ جيېشى بىلەن تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزدى.

ئۈچىنچى، قانداقتۇر ، «سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىش پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىغا خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ يول قويمىغانلىقى شىنجاڭدا تىنچلىق بېتىمىنىڭ ئىمزالىنىشىغا سەۋەب بولغان » دېگەن قاراش توغرىسىدا. بۇ يەردە ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ دەسلەپكى ۋاقىتلىرىدا بىر يىلغا يېقىن مۇستەقىللىق شۇئارى قويۇلۇش بىلەن ۋاقىتلىق شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغان بولسىمۇ، خەلقئارادا ئامېرىكا، سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى ، ئەنگلىيىدىن ئىبارەت ئۈچ چوڭ دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ يالتا يىغىنىدا شىنجاڭنىڭ جۇڭگونىڭ بىر ئۆلكىسى بولۇپ قېلىشى ھەققىدە توختام

بولغاندىن كېيىنلا ،ئۈچ ۋىلايەت مۇستەقىللىقتىن ۋاز كېچىپ ،گومىنداڭ ھۆكۈمىتى بىلەن تىنچلىق بىتىمى تۈزۈش يولىغا كىرگەن ،دېگەن قاراش ئالغا سۈرۈلىدۇ .باشقىچە قىلىپ ئېيتقاندا ،خەلقئارانىڭ موسكۋاغا بولغان بېسىمى نەتىجىسىدە ئۈچ ۋىلايەت تەرەپ موسكۋانىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە گومىنداڭ ھۆكۈمىتى بىلەن تىنچلىق بىتىمى تۈزۈشكە مەجبۇر بولغان ،دىمەكچى.

1945-يىلى ئۈچ چوڭ دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ يالتا يىغىنىدا شىنجاڭ مەسىلىسى ،تاشقى موڭغۇلىيە مەسىلىسى قاتارلىق جۇڭگوغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلەلەرنىڭ مۇزاكىرە قىلىنغانلىقى ،ئاخىردا شىنجاڭنىڭ جۇڭگونىڭ بىر ئۆلكىسى بولۇپ قالغانلىقى ھەققىدە كېلىشكەنلىكى ئەمەلىيەت. لېكىن ،سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ شىنجاڭ مەسىلىسىدىكى ئىزچىللىق مەيدانىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا ،ئۇنىڭ شىنجاڭنى مۇستەقىل دۆلەت (ياكى قارام دۆلەت) قىلىپ تەشكىللەش نىيىتى يوق دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ .يالتا يىغىنىدا موسكۋانىڭ شىنجاڭ مەسىلىسىنى ئوتتۇرىغا چىقىرىشى تاشقى موڭغۇلىيىنىڭ مۇستەقىللىقىنى ئېتىراپ قىلدۇرۇشنى مەقسەت قىلغان .بەزى ماتېرىياللارغا قارىغاندا ، ئەينى ۋاقىتتا ستالىن تاشقى موڭغۇلىيىنىڭ مۇستەقىل بولۇش-بولماسلىقى سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ بىخەتەرلىكىگە مۇناسىۋەتلىك دەپ ئوتتۇرىغا قويغان ۋە جۇڭگو دېپلوماتىيە مىنىستىرىنىڭ« ستالىننىڭ بۇ پىكرى بىر ئاز ئۆزگەرتىلسە ،جۇڭگو ـــ سوۋېت قىزىل ئارمىيىسىنىڭ موڭغۇلىيىگە كىرىپ تۇرۇشىغا قارشى تۇرمايدۇ .... تاشقى موڭغۇلىيىگە ئالىي مۇختارىيەت بېرىشكىمۇ قوشۇلىدۇ »،دېگەن پىكرىنىمۇ رەت قىلىپ ئۆز پىكرىدە چىڭ تۇرغان . تىنچلىق بىتىمىنىڭ ئىمزالىنىشىغا خەلقئارانىڭ موسكۋاغا بولغان بېسىمى سەۋەب بولغان ئەمەس ،ئەمىلىيەت سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى باشتىن -ئاياغ شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىش نىيىتىدە بولغان ئەمەس.

تۆتىنچى،تارىخىي جەھەتتىن ئالغاندىمۇ ،سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ شىنجاڭ مەسىلىسىگە مۇئەييەن كۆز قارشى بولغان :(1)1921-يىلى ئوتتۇرا ئاسىيادىكى بىر قىسىم ئۇيغۇرلار تۈركىــــــستــــان بىيوروسى ئارقىلىق شىنجاڭدا مۇستەققىل جۇمھۇرىيەت قۇرۇش ھەققىدە ،موسكۋادىكى سوۋېت خەلق كومىسسارىياتىغا ياردەم سوراپ يازغان مۇراجىئەتنامىگە موسكۋادىن كەلگەن جاۋاپتا : « شىنجاڭدا مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇش سەلبىي ئاقىۋەتكە ئېلىپ بارىدۇ ... خـــــتـــــايغـــــا نىسبەتەن بىزنىڭ ئۇمۇمىي دوستلۇق سىياسىتىمىز ۋە خـــــتــــاي دېموكراتىيىسىگە ئىشەنچىمىز بولغانلىقى تۈپەيلىدىن خـــــتــــاي ھۆكۈمىتى بىلەن بولغان ياخشى مۇناسىۋىتىمىزنى ساقلاشقا مەجبۇرمىز» دېيىلگەن.لېكىن شۇ كۈنلەردە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى ئۆزى ئۈچۈن ستراتېگىيە جەھەتتە مۇھىم بولغان تاشقى موڭغۇلىيىدىن ئىبارەت قالاق ،نوپۇسى ئەڭ ئاز چۆللۈك رايۇندا مۇستەقىللىق ئۈچۈن ھەركەت ئېلىپ بېرىۋاتقان سوخاباتۇرغا ياردەم بېرىپ ،ئۇنى قوللىدى .مانا بۇ روشەن سېلىشتۇرما سابىق سوۋېت

ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭغا بولغان قارىشىنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ .(2) 1935-يىلى 1-ئاينىڭ 18-كۈنى (شېڭ شىسەي ھاكىمىيەت بېشىغا چىققاندىن كېيىن)سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 7-قۇرۇلتىيىدا تاشقى ئىشلار مىنىستىرى مولوتوۋ جاكارلىغان مۇراجىئەتنامىدا : « مەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ خـــــتـــايغا قاراتقان ھەققى سىياستىنى تەكىتلەپ ئۆتۈشنى زۆرۈر دەپ قارايمەن . سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ قارىشىچە ،باشقا دۆلەتلەرنىڭ تېررىتورىيىسىنى تارتىۋېلىش بىزنىڭ تاشقى سىياستىمىز بىلەن سىغىشالمايدۇ . ئۇ شىنجاڭنى ئۆز ئىچىگە ئالغان پۈتكۈل خـــــتـــاي تېررىترىيىسىنىڭ بىر پۈتۈنلىكىنى ۋە ئىگىللىك ھوقۇقىنى قەتئىي قوغدايدۇ » دېيىلگەن.(3)30-يىللارنىڭ باشلىرىدا سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى قۇمۇل دېھقانلار قوزغىلىڭىنى ۋە ئۇنىڭ باشلىقى خوجىنىياز ھاجىنى قوللاپ ،ئۇنىڭغا ھار جەھەتتىن ياردەم بەرگەندى.كېيىن شېڭ شىسەينى قوللاپ ،خوجىنىياز ھاجىنى شېڭ شىسەي بىلەن ئىتتىپاقلىششقا ئۈندىدى.شۇنىڭدەك شېڭ شىسەيگە قارشى قوراللىق كۈچلەرنى تارمار قىلىپ (مەسىلەن ،1937-يىل-4-ئايدا جەنۇبىي شىنجاڭدا ،1940-يىلى 2-ئايدا ئالتايدا)،شېڭ شىسەي ھاكىمىيىنىڭ مۇستەھكەملىنىشىگە ياردەم بەردى.(4) 1938-يىلى شېڭ شىسەي مەخپىي ھالدا موسكۋانى زىيارەت قىلىپ ،ستالىن بىلەن سۆھبەتلەشكەندە،شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىش تەلىپىنى قويغان .ئۇ شۇ چاغدا سوۋېت ئىتتىپاقى كومپارتىيىسىگە ئەزا بولۇپ ،185911-نومۇرلۇق پارتىيە ئەزالىق كېنىشكىسى ئالغان .ئۇنىڭ ئۈستىگە ،شۇ ۋاقىتتا سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ماتورلاشقان بىرىگادىسى قۇمۇلدا 8-تۈەن نامىدا تۇراتتى . ئۈرۈمچى-تۇدۇڭخابا رايونىدىمۇ سوۋېت قوراللىق كۈچلىرى تۇرغانلىقى مەلۇم. شۇ چاغدا سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ شىنجاڭنى بىر تەرەپ قىلىۋېتىشى تامامەن مۇمكىن ئىدى .ئەنە شۇنداق ۋەزىيەتتىمۇ سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى شىنجاڭدا مۇستەقىل جۇمھۇرىيەت قۇرۇشقا قوشۇلمىدى.

بەشىنچى، ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىدىكى بەزى ئەھۋاللاردىن قارىغاندىمۇ سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى شىنجاڭنىڭ مۇستەقىل بولىشىنى رەت قىلىدۇ :(1)ىنلىقدا ئىنقىلاب پارتىلاشتىن بۇرۇن شىنجاڭنىڭ سىياسىي ئىستىقبال مەسىلىسىدە ،سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى پۈتۈن جۇڭگو ئازاد بولغاندا شىنجاڭ جۇڭگونىڭ بىر ئۆلكىسى بولۇپ قالىدۇ،دەپ ئالدىن مۇقۇملاشتۇرغان .شۇڭلاشقا ،ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ مەقسىدى بىلەن نەتىجىسى بىردەك بولدى.(2) ئېيتىشلارغا قارىغاندا 1945-يىلىنىڭ بېشىدا ئۈچ ۋىلايەت ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتى(ئىچكى جەھەتتە) موسكۋاغا خەت يېزىپ ،سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ «شـــەرقـــي تۈركـــــستـــان جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى» نى ئېتىراپ قىلىشنى ئوتتۇرغا قويغاندا ،موسكۋا بۇنىڭغا ئاشكارە جاۋاب بەرمىگەن.(3) 1945-يىلى 9-ئاينىڭ 13-كۈنى جاڭ جىجۇڭ شىنجاڭغا تۈنجى قېتىم كەلگەندە ،مەسىلىنى سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىش كېرەكلىكىنى تونۇپ يېتىپ،سابىق

ئېلكىتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى -----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئۈرۈمچىدە تۇرۇشلۇق كونسۇلى يېۋسىپېۋ بىلەن كۆرۈشكەن . يېۋسىپېۋ ئۇنىڭغا « بۇ ئىشنى (شىنجاڭ مەسلىسى دىمەكچى) ئامال بار تىنىچ يول بىلەن ھەل قىلىش كېرەك» دېگەن .ئۇ يەنە «بۇ مەسلىنى جۇڭگو ھۆكۈمىتى سوۋېت ئىتتىپاقى ھۆكۈمىتىنىڭ ئالدىغا قويسا ئاسان ھەم ئۈنۈملۈك بولاتتى» دېگەن.(4) سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ چوڭچىڭدىكى باش ئەلچىسى فېدېروۋ 1945-يىلى 9-ئاينىڭ 17-كۈنى گومىنداڭ تاشقى ئىشلار مىنىستىرلىكىگە بىر ئەسلەتمە تاپشۇرغان . ئۇنىڭدا :«ئەگەر جۇڭگو ھۆكۈمىتى ماقۇل بولسا ،شىنجاڭدا يۈز بەرگەن ۋەزىيەتنى توختىتىش،جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە زۆرۈر بولغان ياردەملەردە بولۇش ئۈچۈن ،ئۆزىنىڭ غۇلجىدا تۇرۇشلۇق كونسۇلىنى تەيىنلىمەكچى » دېيىلگەن.(5) گومىنداڭ ۋەكىلى 1945-يىلىنىڭ ئوتتۇرلىرىدا لوندوندا سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى تاشقى ئىشلار مىنىستىرى مولوتوۋ بىلەن ئۇچراشقاندا ،«غۇلجا ۋەقەسى»نىڭ كېڭىيىپ كېتىۋاتقانلىنى ھەققىدە سۆز ئاچقان . مولوتوۋ « مۇنداق ۋەقەلەرنىڭ بولۇشى ۋاقىتلىق ھادىسە ،ئۇزۇن ئۆتمەي بېسىقىدۇ » دېگەن .يۇقۇرقى ئەھۋاللار ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابى غەلبە قىلغاندىن تارتىپ تىنىچلىق بېتىمى ئىمزالانغانغا قەدەر بولسۇن ياكى سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى دۇنياغا كەلگەندىن تارتىپ 1949-يىلىنىڭ ئاخىرغىچە بولسۇن ،سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى شىنجاڭ مەسلىسىدە ،ئىزچىللىق تۈردە ئۆزىنىڭ مۇددىئاسى ۋە پىلانى بويىچە ئىش كۆرۈپ ،مەسلىنى سىياسى يول بىلەن ھەل قىلىش يولىدا ئاكتىپ ۋاستىچىلىك رول ئويناپ كەلگەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ .يەنى سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ شىنجاڭ مەسلىسىگە ئالاقىدار بارلىق ھەركەتلەرنىڭ تۈپ چىقىش نوقتىسى شىنجاڭدا سوۋېت ئىتتىپاقىغا قارشى كۈچلەرنىڭ ئۈستۈنلىكنى ئىگەللەپ كېتىشىگە يول قويماسلىق ۋە سوۋېت ئوتتۇرا ئاسىياسىغا بولىدىغان سەلبىي تەسىرىنى توسۇش بىلەن بۇ جايلارنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاشتىن ئىبارەت بولۇپ كەلدى .

ئەمدى ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ دەسلەپكى مەزگىلدە مۇستەقىللىق شۇئارىنىڭ ئوتتۇرغا چىققانلىقىغا كەلسەك ، بۇنى كۈچلۈك دۈشمەنگە قارشى كۈرەش قىلىشتا ئۇنىڭدىن ۋاستە سۈپىتىدە پايدىلانغانلىق دەپ قارىغان مۇۋاپىق .تىنىچلىق بېتىمى ئىمزالانغاندىن كېيىن ، بولۇپمۇ 1948-يىلى 8-ئايدا شىنجاڭدا تىنىچلىق ۋە خەلقچىللىقنى ھمايە قىلىش ئىتتىپاقى تەشكىل بولغاندىن كېيىن ، نۇرغۇن كىشلەر ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى مۇستەقىللىق ئۈچۈن كۈرەش قىلىش ئەمەسلىكىنى تەدرىجى چۈشۈنۈشكە باشلىدى . ئەمما ئۈچ ۋىلايەت خەلقى ۋە يەتتە ۋىلايەت خەلقى ئىچىدىكى بىر قىسىم كىشلەردە «ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىدا مۇستەقىللىق ئۈچۈن كۈرەش قىلىندى» دېگەن قاراش بولغان ، مۇنداق قاراش كېيىنكى ۋاقىتلارغىچە داۋاملىشىپ كەلدى.

(سەيدۇللا سەيپۇللايوۋ،1918-يىلى 1-ئاينىڭ 4-كۈنى تۇرپان چاتقال يېزىسىدا (تۇرپان قىرىمچى)دا كەمبىغەل دېھقان ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن.ئۇ

1944-يىلى 10-ئايدا شىنجاڭ ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىغا قاتناشقان، 1950-يىلى 3-ئايدا ۋاڭ جېن ۋاڭ ئېنماۋلارنىڭ تونۇشتۇرۇشى بىلەن قەشقەردە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرگەن.دەم ئېلىشقا چىقىشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كوممۇتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ،پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان.

1945-يىلى 3-ئايدىن 1946-يىلى 6-ئايغىچە ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىي ۋاقىتلىق ھۆكۈمىتى مائارىپ نازارىتى كادىرلار بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ،قوشۇمچە غۇلجا شەھەرلىك مائارىپ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بولغان .1945-يىلى 10-ئايدىن 1948-يىلى 8-ئايغىچە ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىي ياشلار تەشكىلاتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋە رەئىسى بولغان .ئازادلىقتىن كېيىن 1949-يىلى11-ئايدىن 1950-يىلى 5-ئايغىچە جەنۇبىي شىنجاڭ تەشۋىقات ئەترىتىنىڭ دۈيجاڭى ،جەنۇبىي شىنجاڭ ھاربىي-مەمۇرىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ،قوشۇمچە ئاممىۋى خىزمەت بۆلمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان . 1950-يىلى 12-ئايدا گومىرو باشچىلىقىدىكى جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ تەركىبىدە ۋارشاۋاغا بېرىپ ئىككىنچى قېتىملىق دۇنيا تىنچلىقنى قوغداش يىغىنىغا قاتناشقان .1951-يىلى 1-ئايدا قەشقەر رايونلۇق پارتكوم جەنۇبىي شىنجاڭ پارتكومىغا ئۆزگەرتىلگەندە يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ پارتكومىنىڭ ئەزالىقىغا تەيىنلەنگەن .1951-يىلى 7-ئايدىن 1953-يىلى 9- ئايغىچە قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ۋالىيسى،قوشۇمچە قەشقەر ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى بولغان .1953-يىلى 8-ئايدىن 1955--يىلى 8-ئايغىچە مەركىزىي كومىتېت شىنجاڭ بيۇروسى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان .1956-يىلى 7-ئاينىڭ 9-كۈنىدىن24-كۈنىگىچە ئۆتكۈزۈلگەن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق بىرىنچى قېتىملىق پارتىيە قۇرۇلتىيىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان.1956-تىلى7-ئاينىڭ 26-كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن ج ك پ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق بىرىنچى نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ بىرىنچى سانلىق ئومۇمىي يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ دائىمىي ئەزالىقىغا ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلانغان.1960-يىلى 2-ئايدىن 1966-يىلى 5-ئايغىچە قۇمۇل ۋالىي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى بولغان .1979-يىلى 8-ئايدىن 1980-يىلى 12-ئايغىچە ئاپتونوم رايونلۇق 4-نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان.

1980-يىلى 12-ئايدىن 1987-يىلى 10-ئايغىچە ئاپتونوم رايونلۇق 5-نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى،پارتگۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان. ئۇ يەنە مەملىكەتلىك 1-نۆۋەتلىك ۋە 6-نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى ۋە مەملىكەتلىك 5-نۆۋەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى بولغان .1990-يىلى 12-ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان).

تۈگىدى

بايانات : ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار تۈزگەن ھەرقانداق ئېلكىتاپنىڭ ئەسلى ماتېرىياللىنىڭ ئاپتۇرلۇق ھوقۇقى توردىكى ئەسلى ئاپتۇرغا مەنسۇپ ! بۇ ئېلكىتاپلار پەقەت ئىشتىن سىرتقى قىزىقىقۇچىلارنىڭ ئوقۇپ پايدىلىنىشى ، ئۆز-ئارا پىكىر ئالماشتۇرۇش ئۈچۈنلا ئىشلىتىشكە بۇلىدۇ ، ئۇنىڭدىن سىرت سودا ئىشلىرى ياكى باشقا ساھەدە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ . ئەگەر باشقا ساھەلەردە قانۇنسىز ئىشلىتىپ بىرەر مەسىلە كۆرۈلسە بارلىق ئاقىۋەتكە ئىشلەتكۈچى ئۆزى مەسئۇل !!! ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار بۇ جەھەتتە ھېچقانداق مەسئۇلىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئالمايدۇ !!!! ئەگەر ئاپتۇرلۇق ھوقۇقىمغا دەخلى يەتتى دېگۈچىلەر بولسا بىۋاستە ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار بىلەن ئالاقىلاشسا بۇلىدۇ . ئېلكىتاپلار توردا تەمىنلەشتىن توختىتىلىدۇ !!!!!

ئۇنىڭدىن باشقا ئەگەر ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار تۈزگەن ئېلكىتاپلارغا نىسبەتەن ھەرقانداق پىكىر-تەكلىپلىرىڭىز بولسا ، ئۇيغۇر ئوغلى ---- ھەۋەسكار بىلەن بىۋاستە ئالاقىلاشسىڭىز بۇلىدۇ .

2008 -يىلى 2-ئاينىڭ 10-كۈنى

شەندۈڭ---جىنەن

ئېلكىتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى -----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com